

Перелік використаних джерел:

1. Гловюк І., Завтур В. Новели здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану: зміни до КПК України від 03 березня 2022 та роз'яснення Верховного Суду. Вища школа адвокатури. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/novely-zdijsnennyakryminalnogo-provadžhennya-v-umovah-voennogo-stanuzminy-do-kpk-ukrayiny-vid-03-bereznia-2022-ta-rozuyasnennya-verhovnogo-sudu/> (дата звернення: 01.06.2024).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. №4651-VI: станом на 16 травня 2024 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 01.06.2024).
3. Зі 100 000 проваджень до суду дійшло 75: як документують воєнні злочини і які шанси покарати винних. Платформа пам'яті. URL: <https://www.victims.memorial/> (дата звернення: 01.06.2024).
4. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування : метод. рек. / М. І. Пашковський, Є. О. Крапивін, В. В. Яворська та ін. Київ, 2023. 104 с. URL: https://justgroup.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/standartrozsliduvannya_katuvannya.pdf (дата звернення: 02.06.2024).
5. Керівництво з базових стандартів розслідування для документування міжнародних злочинів в Україні. Global Rights Compliance. Амстердам: GRC, 2023. 552 с.
6. Керівництво з базових стандартів розслідування для документування міжнародних злочинів в Україні. Довідники. Global Rights Compliance. Амстердам: GRC, 2023. 92 с.
7. Цермолонський І. Кримінальні провадження в умовах воєнного стану. Юридична Газета. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/kriminalni-provadžhennya-v-umovah-voennogo-stanu.html> (дата звернення: 02.06.2024).

Бринзело Дмитро Олександрович,
здобувач третього науково-освітнього
рівня Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,

Науковий керівник:

Хамініч Світлана Юріївна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

**РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УПРАВЛІННІ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ**

Інтелектуальний потенціал відіграє ключову роль в управлінні національним господарством, будучи рушійною силою економічного зростання, інновацій та сталого розвитку. В умовах глобальної конкуренції та

швидкого технологічного прогресу країни, які ефективно використовують та розвивають свій інтелектуальний потенціал, набувають значних переваг. Значення інтелектуального потенціалу в контексті управління національним господарством, його вплив на економічний розвиток та шляхи його оптимального використання є актуальною проблемою сьогодення.

Інтелектуальний потенціал включає сукупність знань, навичок, умінь і творчих здібностей нації. Він охоплює наукові дослідження, освіту, інновації та професійну компетентність людей праці. Ефективне управління інтелектуальним потенціалом дозволяє державам підвищувати продуктивність, впроваджувати нові технології та покращувати якість життя громадян [1].

Інтелектуальний потенціал суттєво впливає на економічний розвиток країни на засадах впровадження таких напрямів:

- інновації та технологічний прогрес: країни з високим рівнем інтелектуального потенціалу активно розробляють та впроваджують нові технології, що сприяє модернізації промисловості та підвищенню конкурентоспроможності на світових ринках, де центральну роль у цьому процесі відіграють дослідницькі та наукові інститути, університети та інноваційні компанії;

- освіта та професійна підготовка: якісна система освіти формує кваліфіковані кадри, здатні ефективно працювати у різних секторах економіки, а інвестиції в освіту та постійний професійний розвиток працівників підвищують загальний рівень інтелектуального потенціалу країни;

- економічна диверсифікація: розвиток нових галузей та секторів економіки, заснованих на знаннях та інноваціях, сприяє диверсифікації національного господарства, що зменшує залежність від традиційних ресурсів та знижує ризики, пов'язані з коливаннями світових цін на сировину;

- стійкий розвиток: інтелектуальний потенціал дозволяє знаходити рішення для сталого використання природних ресурсів та мінімізації негативного впливу на довкілля; інновації в галузі відновлюваної енергії, переробки відходів та охорони навколишнього середовища є важливими складовими сталого розвитку.

Для ефективного використання інтелектуального потенціалу в управлінні національним господарством необхідно враховувати декілька ключових аспектів, а саме:

- інвестиції в освіту та науку;
- створення сприятливого інноваційного середовища;
- міжнародне співробітництво;
- підтримка підприємництва;
- стратегічне планування та управління інтелектуальним потенціалом;
- роль приватного сектору та громадських організацій;
- підтримка та фінансування наукових досліджень та інновацій;

- створення дослідницької інфраструктури та підтримка стартапів та інноваційних компаній;
- спільні наукові проєкти та трансфер технологій;
- етичні та соціальні аспекти управління інтелектуальним потенціалом й захист інтелектуальної власності [2].

Державна підтримка освіти та наукових досліджень відіграє важливу роль у розвитку інтелектуального потенціалу, що включає фінансування шкіл, університетів, дослідницьких центрів та програм підвищення кваліфікації.

Стимулювання інновацій через податкові пільги, гранти та інші форми підтримки допомагає створювати умови для розвитку нових технологій та стартапів. Важливо також розвивати інфраструктуру, таку як технопарки та інкубатори.

Обмін знаннями та технологіями з іншими країнами сприяє прискоренню науково-технічного прогресу. Участь у міжнародних проєктах та програмах допомагає розширювати горизонти та застосовувати передові досягнення у національному контексті. Створення умов розвитку малого та середнього бізнесу, заснованого на інноваціях, сприяє більш повному використанню інтелектуального потенціалу. Підприємці та стартапи відіграють головну роль у комерціалізації нових ідей та технологій.

Отже, інтелектуальний потенціал є фундаментальним ресурсом для управління національним господарством та забезпечення його сталого розвитку. Ефективне використання цього потенціалу дозволяє країнам досягати високого рівня економічного розвитку, конкурентоспроможності та якості життя. Інвестиції в освіту, науку, інновації та підприємництво є ключовими факторами, що сприяють розкриттю та розвитку інтелектуального потенціалу нації. В умовах глобальної економіки саме інтелектуальний потенціал стає основним джерелом конкурентних переваг та довгострокового процвітання.

Для того, щоб ефективно управляти інтелектуальним потенціалом нації, необхідне стратегічне планування та системний підхід.

Аналіз поточного стану та потреб включає оцінку сучасного рівня інтелектуального потенціалу країни, виявлення сильних та слабких сторін, а також визначення ключових потреб у різних галузях економіки та науки, що дозволяє направити ресурси на ті галузі, які потребують найбільшої уваги та інвестицій.

Створення довгострокової національної стратегії розвитку інтелектуального потенціалу включає чітко визначені цілі, пріоритетні напрями та механізми реалізації. Така стратегія повинна бути гнучкою і адаптивною, щоб враховувати глобальні та внутрішні умови, що швидко змінюються.

Координація зусиль на всіх рівнях управління – від центрального уряду до регіональних та місцевих органів влади, сприяє більш ефективному використанню ресурсів та дозволяє враховувати специфіку різних регіонів.

Введення систем моніторингу та оцінки ефективності заходів щодо розвитку інтелектуального потенціалу включає регулярний збір даних, аналіз показників та коригування стратегій на основі одержаних результатів.

Ефективне управління інтелектуальним потенціалом неможливе без активної участі приватного сектору та громадських організацій. Бізнес відіграє основну роль у створенні інновацій та комерціалізації наукових досліджень. Корпорації, стартапи та підприємці роблять значний внесок у розвиток нових технологій та продуктів.

Наукові дослідження та інновації є основою для розвитку інтелектуального потенціалу та економіки знань. Необхідно забезпечити стабільне та достатнє фінансування для наукових досліджень та розробок. Це включає як державні гранти та субсидії, так і стимулювання приватних інвестицій у науку та технології. Сучасні лабораторії, дослідні центри та технопарки надають вченим та інженерам доступ до передових технологій та обладнання. Такі інфраструктури сприяють розвитку міждисциплінарних досліджень та інноваційних проектів. Стартапи відіграють важливу роль у комерціалізації наукових досягнень та створенні нових технологій. Державна підтримка, включаючи податкові пільги, гранти та програми акселерації, допомагає інноваційним компаніям зростати та розвиватися.

Глобалізація відкриває нові можливості для обміну знаннями та технологіями. Міжнародне співробітництво сприяє швидкому поширенню інновацій та підвищенню інтелектуального потенціалу країн. Обмін студентами та викладачами, участь у міжнародних освітніх програмах та стажуваннях допомагають розвивати глобальне мислення та обмінюватися найкращими практиками. Участь у міжнародних наукових проектах та консорціумах дозволяє об'єднувати зусилля вчених із різних країн для вирішення глобальних проблем. Це сприяє прискоренню наукового прогресу та підвищенню рівня досліджень. Міжнародні компанії та наукові установи часто стають джерелами передових технологій та знань. Створення сприятливих умов для трансферу технологій та інвестицій сприяє розвитку національної економіки та інтелектуального потенціалу.

Ефективне управління інтелектуальним потенціалом має враховувати етичні та соціальні аспекти. Важливо забезпечити справедливий розподіл можливостей та благ, що створюються завдяки інтелектуальному розвитку. Системи захисту інтелектуальної власності відіграють важливу роль у стимулюванні інновацій. Однак необхідно знаходити баланс між захистом прав винахідників та забезпеченням широкого доступу до знань та технологій. Компанії, особливо у сфері високих технологій та інновацій, повинні нести соціальну відповідальність, включаючи участь в освітніх ініціативах та підтримці наукових досліджень, спрямованих на вирішення соціальних та екологічних проблем.

Роль освіти у розвитку інтелектуального потенціалу є безперечною, бо освіта є фундаментальним елементом у розвитку інтелектуального потенціалу.

Без якісної освіти неможливо створити базу для інновацій та наукових відкриттів. Сучасні освітні системи мають бути гнучкими, адаптуватися до змін та готувати кадри, здатні вирішувати складні завдання та генерувати нові ідеї. Саме розвиток інтелектуального потенціалу починається з раннього дитинства. Системи ранньої освіти повинні заохочувати допитливість, креативність та критичне мислення. Інтеграція сучасних технологій у освітній процес із ранніх років допомагає дітям розвивати навички, необхідні для майбутнього. Також університети та дослідницькі інститути відіграють ключову роль у розвитку інтелектуального потенціалу. Вони не лише навчають спеціалістів, а й є центрами наукових досліджень та інновацій. Важливо забезпечити тісне співробітництво між вишами та промисловістю, щоб результати наукових досліджень могли знаходити практичне застосування. В умовах швидкого технологічного прогресу навички та знання швидко старіють. Тому системи освіти мають забезпечувати можливості для безперервного навчання та підвищення кваліфікації протягом усього життя. Це важливо для адаптації працівників до нових вимог ринку праці [3].

Інтелектуальний потенціал є першочерговим фактором, що визначає успішність управління національним господарством та його конкурентоспроможність на світовій арені. Ефективне використання та розвиток цього потенціалу потребують стратегічного підходу, що включає інвестиції в освіту та науку, створення сприятливого інноваційного середовища, міжнародне співробітництво та активну участь приватного сектору та громадських організацій. В умовах глобальних викликів та швидких технологічних змін саме інтелектуальний потенціал стає головним ресурсом, що забезпечує стійкий розвиток та процвітання нації.

Розвиток та використання інтелектуального потенціалу стикається з низкою викликів, включаючи цифрову нерівність, забезпечення безпеки даних тощо. Розрив у доступі до сучасних технологій та цифрових навичок між різними групами населення та регіонами може перешкоджати ефективному використанню інтелектуального потенціалу. Витік талановитих фахівців за кордон може послабити науковий та технологічний потенціал країни. Для вирішення цієї проблеми необхідно створювати привабливі умови для роботи та життя всередині країни. Зі збільшенням використання цифрових технологій та значних даних зростає необхідність захисту інформації та забезпечення конфіденційності даних.

Незважаючи на ці виклики, перспективи використання інтелектуального потенціалу в управлінні національним господарством залишаються позитивними. Розвиток глобальних мереж співробітництва, доступ до передових технологій та інноваційні підходи до освіти та професійного розвитку відкривають нові можливості для країн, які прагнуть сталого економічного зростання.

Таким чином, інтелектуальний потенціал є наріжним каменем успішного управління національним господарством та забезпечення сталого

розвитку. Ефективне використання цього потенціалу потребує комплексного підходу, що включає інвестиції в освіту та науку, підтримку інновацій та підприємництва, міжнародне співробітництво та врахування етичних та соціальних аспектів.

В умовах глобальної конкуренції та швидких технологічних змін саме інтелектуальний потенціал стає основним ресурсом для досягнення довгострокового економічного зростання та процвітання. Держави, які зможуть ефективно розвивати та використовувати свій інтелектуальний потенціал, матимуть значні конкурентні переваги та можливості для сталого розвитку у майбутньому.

Перелік використаних джерел:

1. Бринзело Д.О. Формування інтелектуального потенціалу в системі національного господарства. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 26 жовтня 2023 р. Полтава, 2023.* – С.119 – 121.
2. Бринзело Д.О., Хамініч С.Ю. Інтелектуальний потенціал в системі менеджменту. *Матеріали XIV Міжн. наук.- практ. інтернет-конф. «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика» (23 листопада 2023 року, м. Київ). К., НАУ, 2023.*
3. Хамініч С.Ю. Управління підприємством на засадах освітнього потенціалу: Моногр. – Д.:Вид-во ДНУ, 2006. – 288 с.

Бурлака О. І.,

курсант 2 курсу ННІ права
та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Порохнявий А. В.,

старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Після початку російсько-української війни відбулися зміни, що вплинули на організацію поліцейської служби. Оскільки Національна поліція України є головним органом виконавчої влади, її першочергові завдання